

13 EKİM ULUSLARARASI AFETLERİN AZALTILMASI GÜNÜ

Uluslararası Afetlerin Azaltılması Günü risk azaltma ve risk farkındalığı küresel kültürünü destekleme yöntemi olarak, afet önleme, zarar azaltma ve hazırlığı içermektedir ve ilk kez 1989 yılında, BM Genel Kurulu'nun çağrısıyla bu özel gün başlatılmıştır. Daha sonra BM Genel Kurulu'nun kararı ile 2009 yılından günümüze her yılın 13 Ekim günü olarak tayin edilmiştir.

2015 sonrası afet risklerinin azaltılmasını konu alan Sendai Çerçevesi (2015-2030) doğa ya da insan kaynaklı tehlikelerin yol açtığı küçük ölçekli ve büyük ölçekli, sık ve seyrek, ani ve yavaş gelişen afet risklerine, aynı zamanda çevresel, teknolojik ve biyolojik tehlike ve risklere uygulanacaktır. Çerçeve, afet riski bakımından tüm kalkınma seviyelerinde tüm sektörlerle ve sektörler arası çoklu tehlike yönetimine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Bu çerçevenin beklenen sonucuna ve amacına ulaşması yönündeki küresel ilerlemenin değerlendirilmesini desteklemek için yedi küresel hedef ve 4 eylem önceliği belirlenmiştir.

Küresel hedefler:

- Afet nedeniyle küresel can kaybı sayısını 2030 yılına kadar önemli ölçüde azaltmak, bu doğrultuda 2005-2015 dönemine kıyasla, 2020-2030 yılları arasında küresel seviyede her 100.000 nüfus başına can kaybı ortalamasını düşürmek.
- Küresel seviyede afetten etkilenen insan sayısını 2030 yılına kadar önemli ölçüde azaltmak, bu doğrultuda 2005-2015 dönemine kıyasla, 2020-2030 yılları arasında küresel seviyede ortalama rakamı her 100.000 nüfus başına indirmek.
- Küresel düzeyde gayri safi yurt içi hasıla bakımından afetlerin yol açtığı doğrudan ekonomik kayıpları 2030 yılına kadar azaltmak.
- Afet nedeniyle kritik altyapıların zarar görmesini ve sağlık ve eğitim tesisleri dahil temel hizmetlerin aksamasını önemli ölçüde azaltmak, bu doğrultuda 2030 yılına kadar dirençliliklerini artırmak.
- Ulusal ve yerel afet risk azaltma stratejileri olan ülkelerin sayısını 2020 yılına kadar önemli ölçüde çoğaltmak.
- Kalkınmakta olan ülkelere, bu çerçevenin uygulanmasına yönelik ulusal eylemlerini 2030 yılına kadar tamamlamaları için yeterli ve sürdürülebilir destek sağlamak üzere, uluslararası işbirliğini önemli ölçüde artırmak.
- Çoklu tehlike erken uyarı sistemlerinin, afet risk bilgisinin ve değerlendirmelerinin kullanımını ve bunların toplum tarafından ulaşılabilirliğini 2030 yılına kadar önemli ölçüde artırmak.

Eylem öncelikleri :

- Afet riskini anlamak;
- Afet riskinin yönetilmesi için afet risk yönetişimini güçlendirmek;
- Dirençlilik için afet risk azaltmaya yatırım yapmak;
- Etkili müdahale için afete hazırlık çalışmalarını geliştirmek ve iyileştirme, rehabilitasyon ve yeniden inşa safhalarında “ Öncekinden Daha İyisini İnşa Etmek”.

Sendai Çerçevesinde bulunan 7 hedef, her yıl bir hedefi gerçekleştirmek şeklinde kampanya haline getirilmiş olup, bu yılın hedefi; “2030 yılına kadar küresel olarak afetlerden etkilenmiş insan sayısını önemli ölçüde azaltmak, 2005-2015 yılına kıyasla 2020-2030 on yılında her 100.000 kişide ortalama küresel rakamı azaltmayı hedeflemektir.” Bu yılın amacı koruma, önleme ve afetlerden etkilenmiş insan sayısını azaltmak özellikle ölüm riskinin, yaralanmanın, hastalıkların, yaşam kaybının, yer değiştirmenin (afet kaynaklı göç) ve afet

olaylarından sonra temel hizmetlere erişim eksikliğini artırması (büyümesi), kadınlar, çocuklar, engelliler ve yaşlıların dahil edilmesidir. Tüm bunlar göz önüne alınarak afetlerden etkilenme ve yer değiştirme oranını önemli ölçüde azaltarak “Evim Güvenli Evim” sloganı esas alınmıştır.

Herhangi bir tehlikenin yol açtığı kötü etkiler ile baş etmeye yerel imkânların yetmediği durumlar “afet” olarak tanımlanmaktadır.

Ülkemiz başta olmak üzere sel, heyelan, çığ gibi doğal tehlikeler ile karşı karşıyadır. Öte yandan günümüzde sadece doğal tehlike kaynakları değil, teknolojik ve insan kaynaklı tehlikeler de ekonomik yapı, çevre, insan hayatı ve mal-mülk açısından çok geniş boyutta zararlara yol açabilmektedir.

Tehlikelerden uzakta yaşamak, kendimiz ve sevdiklerimize güvenli yaşam çevreleri oluşturmak için afetler yaşanmadan önce farklı tehlikelere karşı önlem alarak hazırlanmamız gerekir.

Afetlerle birlikte nasıl yaşayabiliriz?

Doğal tehlikelerin ülkemizin bir gerçeği olduğu bilinci ile önceden hazırlanarak, afet ve acil durumlarda bilinçli, eğitilmiş ve planlı hareket etmeliyiz.

- Afetler konusunda **BİLGİ SAHİBİ OLARAK**,
- Afetlere karşı **ÖNLEM ALARAK**,
- Afetlere karşı **BİREYSEL HAZIRLIKLARIMIZI TAMAMLAYARAK**,
- **GÜVENLİ YAŞAM KÜLTÜRÜ**'nü hayatımızın tüm alanlarına taşıyarak tehlikelerin yaratacağı zararları en aza indirebiliriz.

Güvenli Yaşam Kültürü

Güvenli Yaşam, her türlü tehlikeye karşı bilgili ve hazırlıklı olmakla mümkündür. **Bunun için;**

- Çevremizde oluşabilecek afet riskleri hakkında bilgi sahibi olmalı,
- Yeni yerleşim alanlarını afet riski taşıyan bölgeler dışında kurmalı,
- Tehlike kaynaklarına yakın bir yerde yaşıyorsak, binamızın bu duruma uygun güvenlik seviyesinde inşa edildiğinden emin olmalı,
- Afet ve acil durumlara karşı bir ‘**Aile Afet Planı**’ hazırlamalı,
- Tüm aile bireylerimizin afet ve acil durumlardaki temel ihtiyaçlarını karşılamak üzere bir ‘**Afet ve Acil Durum Çantası**’ hazırlamalı,
- ‘**Zorunlu Deprem Sigortası**’ ve gerekli diğer sigortaları yaptırmalı,
- Tüm aile üyelerinin acil durum telefon numaralarını ve bu numaraların nasıl aranması gerektiğini bildiğinden emin olmalı,
- Afete hazırlık eğitimlerinin yanı sıra tamamlayıcı bilgileri içeren ilkyardım, yangın gibi eğitimleri almalı,
- Afet ve acil durumlar sırasındaki doğru davranış şekillerini öğrenmeli ve çocuklarımıza öğretmeliyiz.